

فرارسیدن نخستین روز از آبان‌ماه، که امسال به تقارن خجسته و سه‌گانه مزین گشته است، فرصتی مغتنم برای تأمل در رسالت خطیر و جایگاه بی‌بدیل آمار در بنای ایرانی آباد و توسعه‌یافته است. این هم‌زمانی فرخنده، بیش از هر زمان دیگری، یادآور این حقیقت است که در عصری که داده‌ها به سرمایه‌ای راهبردی بدل شده‌اند، آمار فراتر از مجموعه‌ای از اعداد و ارقام، به مثابه زبان توسعه و قطب نمای حکمرانی خردمندانه است. در دنیای پیچیده امروز سیاست‌گذاری بدون اتکا به داده‌های دقیق و روزآمد به مثابه راندن قطار بدون ریل گذاری جهت رهسپاری به مقصد است.

بنابراین در سپهر حکمرانی نوین، اهمیت آمار در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی، از یک ابزار کمکی به یک شریان حیاتی و عنصر بنیادین تبدیل شده است. امروز، هیچ تصمیمی در مقیاس خرد و کلان بدون تکیه بر آمار دقیق، به‌هنگام و قابل اعتماد، نمی‌تواند به سرمنزل مقصود برسد. اما هنر واقعی و قدرت شگرف آمار، نه فقط در دقت آن، که در شیوه بکارگیری هوشمندانه آن نهفته است. این تحلیل چندوجهی، جامع و واقع‌بینانه است که از ترکیب خلاقانه شاخص‌های گوناگون برمی‌خیزد و داده خام را به بینش عمیق و سیاست اثربخش بدل می‌سازد.

البته این آینه، زمانی شفاف‌ترین تصویر را ارائه می‌دهد که ارکان انسانی آن در هر دو سو، تقویت شوند: از یک سو، مشارکت مردم به عنوان ستون فقرات اصلی نظام آماری و از سوی دیگر، ارتقای سواد و فرهنگ آماری در سطح جامعه. در این میان، قدردانی از تلاش‌های خالصانه و مستمر آمارگیران محترم ضروری است، این سفیران داده و حقیقت در دورافتاده‌ترین نقاط کشور با صبر و پشتکار برای گردآوری داده‌های صحیح می‌کوشند از این رو شایسته والاترین تقدیرها می‌باشند.

برای به ثمر نشستن این تلاش‌ها و جلب حداکثری مشارکت مردمی به عنوان ضلع رکنی مثلث برنامه‌ریزی، نقش تبلیغات و رسانه‌ها در آگاه‌سازی و تشویق مردم به همکاری و همچنین ارتقای سواد و فرهنگ آماری حائز اهمیت است. رویدادهای بزرگی همچون سرشماری عمومی نفوس و مسکن که در سال آینده به عنوان یک پویش ملی بزرگ برگزار خواهد شد، بیش از هر چیز به همین همراهی و اعتماد عمومی نیازمند است تا بتواند دقیق‌ترین تصویر را از ایران عزیزمان برای برنامه‌ریزی‌های کلان آینده ترسیم نماید .

در همین راستا، نظام آماری کشور با درک عمیق از تحولات جهانی، در حال گذار از پارادایم سنتی به رویکردهای نوین است. در این میان، گذار به سوی آمار ثبتي‌مبنا و اهمیت آن، نشان از بلوغ آماری کشور و یک جهش راهبردی محسوب می‌شود. این رویکرد نوین صحت و یکپارچگی داده‌ها را تضمین می‌کند و امکان پایش مستمر تحولات

جمعیتی، اقتصادی و اجتماعی را فراهم می‌سازد و با کاهش بار پاسخ‌گویی بر دوش مردم، افزایش دقت و سرعت تولید آمار و ایجاد پایگاه‌های داده یکپارچه، زیرساختی مستحکم برای تحقق اهداف کلان کشور فراهم می‌آورد.

این زیرساخت، سنگ بنای تحقق مفاهیمی چون حکمرانی هوشمند شهری و شهر هوشمند است؛ جایی که جریان سیال داده‌ها، کیفیت زندگی شهروندان را به شکلی بنیادین دگرگون می‌سازد. تجلی غایی این تلاش‌ها، حرکت به سوی آرمان‌های توسعه پایدار و عدالت فضایی است. بدون آمار دقیق و تفکیک‌شده جغرافیایی، چگونه می‌توانیم شکاف‌های منطقه‌ای را شناسایی و اصلاح کنیم؟ چگونه می‌توانیم اطمینان حاصل کنیم که ثمرات توسعه به طور عادلانه در سراسر این سرزمین پهن‌تر توزیع می‌شود؟ آمار، ابزار قدرتمند ما برای دیده‌بانی عدالت و پایش حرکت به سوی ایرانی است که در آن، هیچ‌کس از قافله پیشرفت باز نماند

این راه پر افتخار، ریشه در تلاش‌های بزرگانی چون دکتر عباسقلی خواجه‌نوری، از بنیان‌گذاران علم آمار نوین در ایران دارد که با آینده‌نگری خود، نهال این دانش را در خاک این مرز و بوم کاشتند. امروز بر ماست که آن نهال را به درختی تنومند و پرثمر بدل کنیم که سایه‌سار آن، رفاه و پیشرفت را برای همه ایرانیان به ارمغان آورد.

در پایان امید است با تلاش و تعهد جمعی در خانواده آماری کشور، در مسیر ساختن آینده‌ای روشن بر پایه دانایی و داده گام برداریم و در نهایت در قامت برافراشته تمدن نوین ایرانی-اسلامی متجلی سازیم.

سخن را با بیتی پرمغز از «سعدی شیرازی» به پایان می‌برم :

توانگر آن بود کز علم، بهره ور گردد      نه آن که گنج و زر اندوخت و بی خبر گردد

حسین سپهری

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

استان آذربایجان غربی